

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی ارتباط آسیب مراقبتی با تاب آوری و سرسختی در مراقبین سالمندان مبتلا

به بیماری مزمن در شهر تهران ۱۳۹۹

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

نگارنده:

اشکان ثریانژاد

استاد راهنما:

دکتر نسرين نيك پيما

استاد مشاور:

دکتر شيما نظري

استاد آمار:

دکتر فرشاد شريفی

سال ۱۳۹۹

چکیده

مقدمه و هدف: ارائه مراقبت به سالمندان مبتلا به بیماری مزمن، با افزایش خطر ابتلا به بیماری جسمی و روانی برای مراقبین همراه است و عملکرد جسمانی و روانی مراقبین بواسطه مراقبت از این بیماران دچار تغییراتی شده که می تواند بر تاب آوری و سرسختی مراقبین تاثیر بگذارد. لذا هدف از پژوهش حاضر، تعیین ارتباط آسیب مراقبتی با تاب آوری و سرسختی مراقبین خانوادگی سالمندان مبتلا به بیماری مزمن بود.

مواد و روش: این پژوهش مقطعی از نوع همبستگی در سال ۱۳۹۹ در شهر تهران انجام شد. تعداد ۱۳۵ نفر از مراقبین سالمندان واجد شرایط، به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای از بین ۳۳ مرکز جامع سلامت شهری وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران انتخاب شدند. داده‌ها به وسیله پرسشنامه دموگرافیک و ابزارهای: آسیب مراقبتی رابینسون، تاب آوری کونور و دیویدسون و سرسختی مک کوبین جمع آوری شدند. داده‌ها تحلیل شدند. برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) و نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان داد که میانگین سنی مراقبین خانوادگی سالمندان (۱۳/۶۳) ۴۶/۶۵ و ۷۳/۳ درصد از آنها را زنان تشکیل می دادند. میانگین و انحراف معیار نمره آسیب مراقبتی در مراقبین خانوادگی سالمندان (۵/۱۳) ۱۷/۸۰ بود که در حیطه جسمی بیشترین آسیب مراقبتی (۴/۷۸) (۱/۹۸) و در بعد اجتماعی (۲/۲۴) (۱/۵۴) کمترین آسیب مراقبتی را تجربه کرده بودند. میانگین سرسختی در مراقبین خانوادگی سالمندان (۷/۱۴) ۳۰/۵۴ و میانگین نمره تاب آوری در آنها (۹/۴۳) ۳۹/۲۷ بوده است. بیشترین تاب آوری در بعد اعتماد به غرایز فردی (۸/۹۸) ۱۴/۵۰ و کمترین تاب آوری در بعد کنترل تاثیرات معنوی (۳/۹۵) ۷/۵۶ گزارش شد. نتایج آزمون پیرسون نشان داد بین آسیب مراقبتی و سرسختی مراقبین خانوادگی سالمندان ارتباط معکوس و معنی دار وجود دارد (P=0/001) (r=-۰/۲۷۶) و بین تاب آوری و آسیب مراقبتی ارتباط معکوس و معنی داری وجود دارد (r=-۰/۳۱۰) و بیشترین ارتباط معکوس بین زیر مقیاس های آسیب مراقبتی و نمره کل تاب آوری در زیر مقیاس شخصی (r=-۰/۲۹۸) و کمترین ارتباط معکوس بین زیر مقیاس روانی (r=-۰/۲۱۶) وجود داشت.

نتایج: نتایج این مطالعه نشان داد مراقبین خانوادگی سالمند مبتلا به بیماری های مزمن سطوح بالایی از آسیب مراقبتی را تجربه می کنند. بر اساس یافته های این مطالعه، بین آسیب مراقبتی با سرسختی و تاب آوری ارتباط معکوس و معنی داری وجود دارد، بنابراین می توان با طراحی مداخلاتی برلی کاهش آسیب مراقبتی یا افزایش سرسختی و تاب آوری مراقبین، به افزایش سلامت آنها کمک نمود.

کلید واژه ها: آسیب مراقبتی، فشار مراقبتی، تاب آوری، سرسختی، سالمندان، مراقبین غیررسمی

Tehran university of medical sciences
School of nursing and midwifery

Title:

**Assessing the relationship between caregiver strain
and resiliency and family hardiness in the informal
caregiver of elderls with chronic diseases, Tehran,
2020**

A thesis submitted as partial fulfilment of the requirement of master of science degree in
geriatrics nursing

By:ashkan sorayanezhad

Supervisor:
Nasrin nikpeyma

Consultant:
Shima nazari

2020

Abstract

Introduction: Increasing population of the elderly, the probability of contracting chronic diseases also increases in the society and Increase the need of the elderly for caring. Caregivers' lives by caring changes in physical and mental functioning occur, causing severe caregiver strain and low resilience to the stress and injury of caring. Therefore, the aim of this study was to determine the relationship between care injury and resilience and hardiness of family caregivers of the elderly with chronic disease.

Methods: In this cross-sectional correlational study, 135 caregivers were selected by multi-stage sampling method from 33 comprehensive urban health centers located in districts 10, 11, 16, 17 and 19 of Tehran in 1399 based on inclusion criteria. Inclusion criteria included family caregivers including spouse, children, relatives or friends, no self-reported psychological disorders and willingness to participate in research. Data were collected by demographic questionnaire, care injury questionnaire, resilience questionnaire and family toughness questionnaire and analyzed using SPSS version 16. In order to achieve the research objectives, the frequency percentage and Pearson correlation coefficient were used.

Results: Findings of this study showed that the average age of elderly family caregivers was (13.63)46.65 and 73.3% of them were women. The mean and standard deviation of the strain caregiver score in caregivers of the elderly people was found (13.5) 17.80, which in the physical field had the highest scores (1.98) 4.78 and in the social dimension (1.54) 2.24 had the least scores. The average haediness in elderly family caregivers was found (7.14) 30.54 and the average resilience score in them was (9.43) 39.27. The highest resilience was in the dimension of trust in individual instincts (8.50) 14.50 and the lowest resilience score was in the dimension of controlling spiritual influences (3.95) 7.56. The results of Pearson test showed that there is a significant inverse relationship between caregiver strain and hardiness of elderly family caregivers ($r = -0.2276$) ($P = 0.001$) and there is a significant inverse relationship between resilience and caregiver strain ($R = -0.310$) and the highest inverse relationship between the subscales of caregiver strain and the total resilience score in the personal subscale ($r = -0.298$) and the lowest inverse relationship between the psychological subscale (-0.216).

Conclusion: The results of this study showed that elderly family caregivers with chronic diseases experience high levels of care injury. According to the findings of this study, there is a significant inverse relationship between care injury and stubbornness and resilience, so that with increasing resilience and stubbornness, care injury should be reduced and vice versa. The results of this study can be useful in providing the necessary information to deal with care injury and reduce its effects on caregivers' physical and mental health.

Key words:caregiver strain, resiliency, family hardiness, informal caregiver